

Accommodatiespasme

Inleiding

Wanneer sprake is van een toestand waarin de spieren die zorgen voor de accommodatie van de ogen voortdurend samentrekken, noemt men dat een accommodatiespasme. Deze spieren kunnen zich dan bij kijken op afstand niet ontspannen. In de meeste gevallen zijn beide ogen aangedaan. Het verschijnsel komt het meest voor bij jong volwassenen, vooral vrouwen.

Om het begrip accommodatiespasme te kunnen plaatsen, is het van belang te weten hoe de normale accommodatie werkt. De bespreking daarvan en van het accommodatiespasme treft u in deze folder aan.

Normale accommodatie

Om zowel dichtbij als veraf scherp te kunnen zien past het oog zich aan door de vorm van de lens te veranderen. De lens regelt de mate waarin invallend licht wordt gebroken. Om een scherp beeld op het netvlies te krijgen, moeten lichtstralen van voorwerpen op korte afstand sterker worden gebroken dan die van voorwerpen veraf (zie afbeeldingen). Dit proces heet accommoderen.

De accommodatie wordt mogelijk gemaakt door het samentrekken van de inwendige accommodatiespieren (musculi ciliares) rond de lens.

Wanneer men een voorwerp op afstand scherp wil zien, ontspannen deze spieren zich weer.

Het voorwerp is dichtbij:

- de accommodatiespieren zijn samengetrokken
- de lensvezeltjes kunnen ontspannen
- de lens is sterk gekromd.

Het voorwerp is veraf:

- de accommodatiespieren zijn ontspannen
- de lensvezeltjes zijn aangespannen
- de lens is afgevlakt.

Wat zijn de oorzaken van een accommodatiespasme?

Er bestaan verschillende mogelijke oorzaken voor het ontstaan van een accommodatiespasme, zoals:

- niet- of ondergecorrigeerde verziendheid (plussterkte)
- overgecorrigeerde bijziendheid (minsterkte)
- divergent scheelzien (oog wijkt naar buiten), waarbij geprobeerd wordt de ogen recht te houden door middel van accommodatie
- medicijnen
- oogontstekingen
- morfine
- alcohol
- psychologische problemen

Wat zijn de klachten bij een accommodatiespasme?

Doordat de accommodatiespieren constant aangespannen zijn, ontstaat er pseudobijziendheid (bijziendheid die niet werkelijk aanwezig is). De patiënt heeft klachten over onscherp zien in de verte.

Overige klachten die voor kunnen komen als gevolg van een accommodatiespasme zijn:

- hoofdpijn en oogpijn
- dubbelzien op afstand
- macropsie (dingen groter zien dan ze werkelijk zijn)
- duizeligheid en misselijkheid.

Hoe wordt de diagnose gesteld?

Omdat een accommodatiespasme leidt tot pseudobijziendheid is nauwkeurig onderzoek van de werkelijke refractieafwijking (brilsterkte) van belang.

Bij pseudobijziendheid wordt door de patiënt een hogere bijziendheid (minsterkte) aangegeven dan er door de onderzoeker gemeten wordt.

Het is daarom altijd noodzakelijk om bij het orthoptisch onderzoek door middel van oogdruppels de lens te doen ontspannen, waardoor de werkelijke sterkte kan worden bepaald.

Op deze manier kan een accommodatiespasme gediagnosticeerd worden.

Vaak hebben personen met een accommodatiespasme een te sterke negatieve (min-) brilsterkte.

Wat is de behandeling voor een accommodatiespasme?

Het is belangrijk om in eerste instantie de brilsterkte aan te passen, indien deze (bij bijziendheid) te sterk is. In geval van ongecorrigeerde verziendheid, zal er meestal een bril voorgeschreven worden. De brilsterkte dient de gehele dag gedragen te worden.

Het alleen voorschrijven of aanpassen van de bril is in veel gevallen helaas niet voldoende. Om er voor te zorgen dat de accommodatiespieren weer leren te ontspannen kunnen **atropine-oogdruppels** worden voorgeschreven. Door deze druppels wordt de accommodatie tijdelijk stilgelegd. Ook worden de pupillen wijd, hetgeen lichtschuwheid geeft en wazig zien dichtbij. Voor het wazig zien dichtbij is het aan te raden een leesbril te gebruiken. Ook kan een zonnebril prettig zijn in verband met de lichtgevoeligheid.

Uw orthoptist zal u uitleggen hoe vaak en hoe lang deze oogdruppels gebruikt moeten worden.

Wat is de prognose?

De prognose hangt natuurlijk voor een deel af van de oorzaak van het accommodatiespasme.

Vaak merken patiënten snel vermindering van de klachten door het dragen van de juiste brilsterkte en het bijkomend gebruik van de oogdruppels.

Wilt u meer informatie?

Met vragen of een verzoek om meer informatie kunt u bij uw behandelend orthoptist terecht.